

Przykład rozwiązania tarczy w zakresie sprężysto-plastycznym

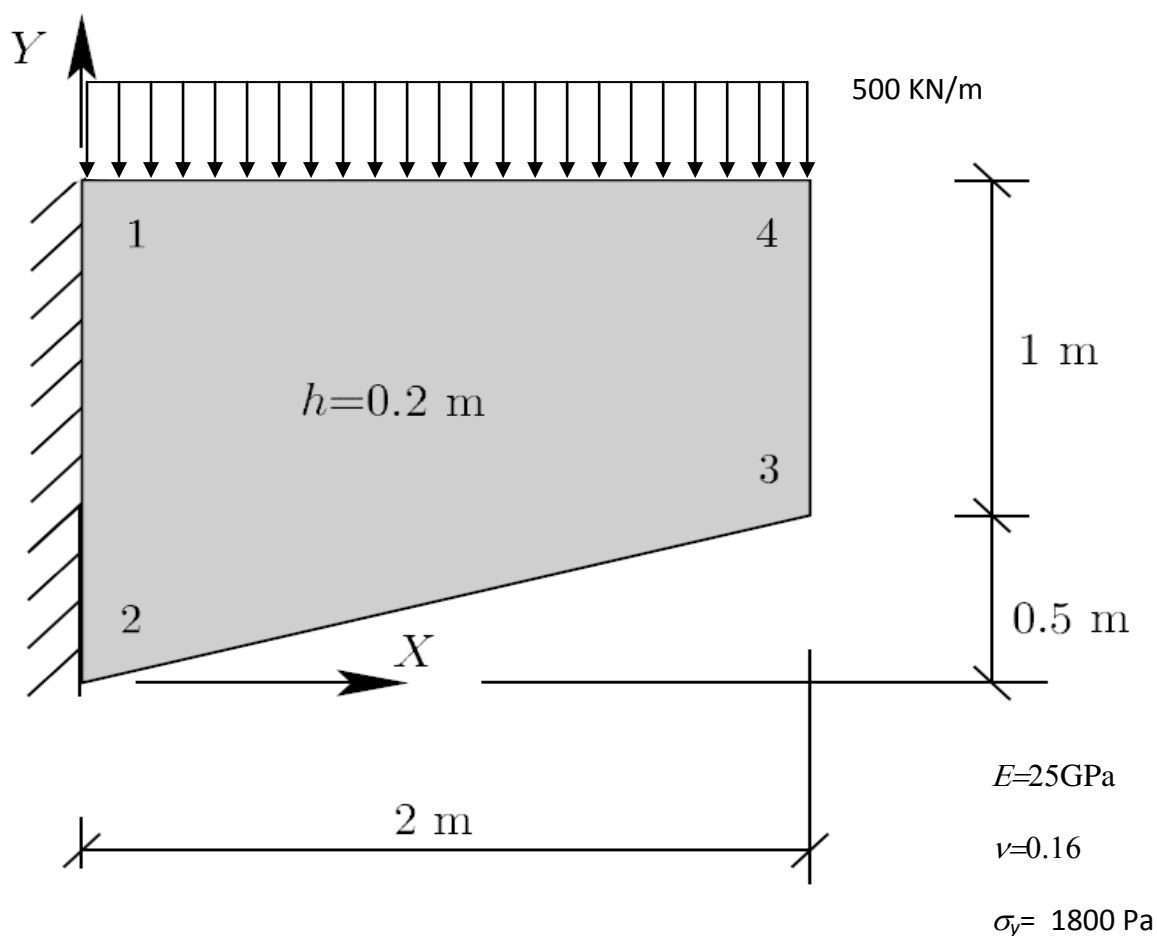
Piotr Mika

Kwiecień, 2012

1. Przykład – rozwiązanie tarczy programem ABAQUS

Celem zadania jest przeprowadzenie analizy sprężysto-plastycznej tarczy, której rozwiązanie sprężyste zostało szczegółowo opisane w manualu „Wprowadzenie do programu ABAQUS oraz przykład rozwiązania tarczy”. Wymiary oraz stałe materiałowe konstrukcji dla przypomnienia zamieszczono poniżej, na rysunku 1. W celu symulacji efektu plastycznego, w omawianym teraz przykładzie, zwiększymy obciążenie.

Będziemy modyfikować przygotowany wcześniej model sprężysty.

Rysunek 1 Geometria tarczy oraz stałe materiałowe

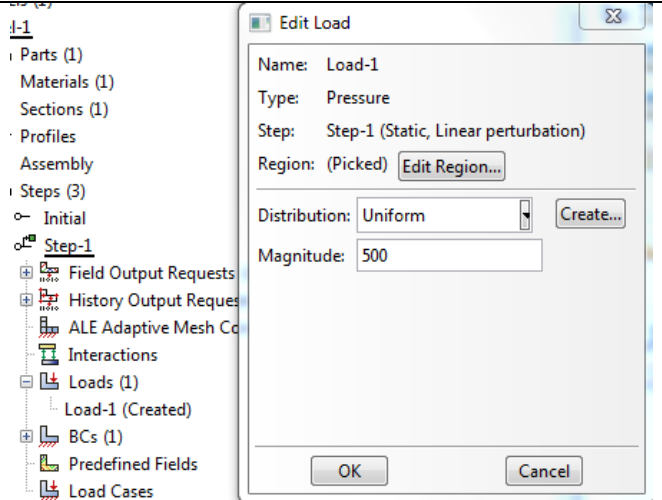
1.1. Preprocessing

Kolejne kroki, prowadzące do wykonania obliczeń w programie ABAQUS, opisano w tabeli na następnych stronach.

Zacniemy od wykonania obliczeń w zakresie sprężystym dla zwiększonego obciążenia, równego 500 KN/m.

Obciążenie zwiększamy rozwijając opcję *Loads* w pierwszym kroku (*Step-1*), następnie po kliknięciu prawym klawiszem w nazwę obciążenia (*Load-1*) i wywołaniu menu, wskazujemy polecenie *Edit*, które wyświetla okno umożliwiające zmianę wartości.

Po przejściu do modułu *Visualization*, w celu dobrania granicy plastyczności, wyświetlimy naprężenia zastępcze Misesa.

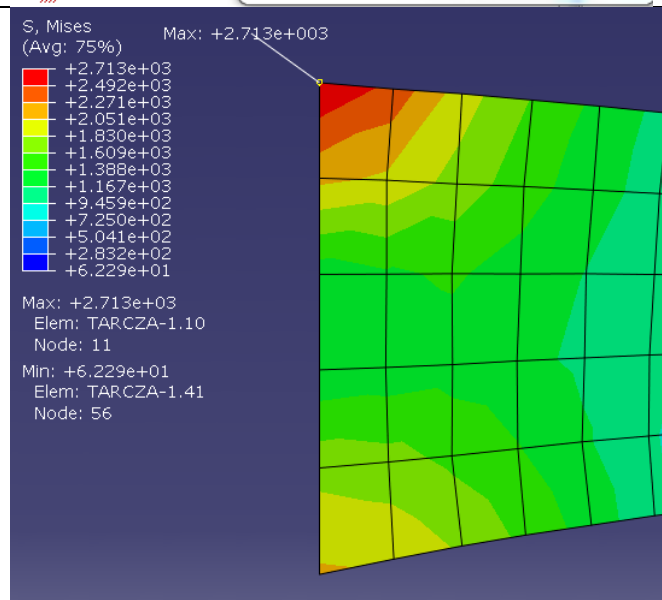

OKREŚLENIE GRANICY PLASTYCZNOŚCI

Analiza maksymalnych wartości naprężeń Misesa, przy założeniu warunku plastyczności HMM, pozwala określić granicę plastyczności na poziomie niższym niż uzyskane wartości maksymalne. W tym przypadku przyjmujemy $\sigma_y=1800$ Pa.

WSKAZÓWKĄ:

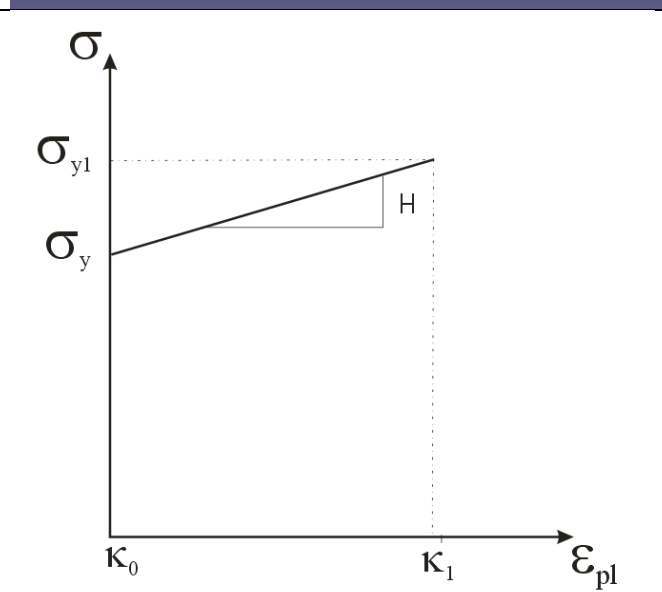
Klikając ikonę i wybierając kartę *Limits*, możemy wyświetlić lokalizację ekstremalnych wartości wyświetlanej zmiennej

Przyjęcie danych dla wzmocnienia plastycznego

Korzystamy z formuły $\sigma_{y1} = \sigma_y + \kappa_1 * H$, przy czym H przyjmujemy na poziomie $0.01 * E$, natomiast κ_1 na poziomie 0.1.

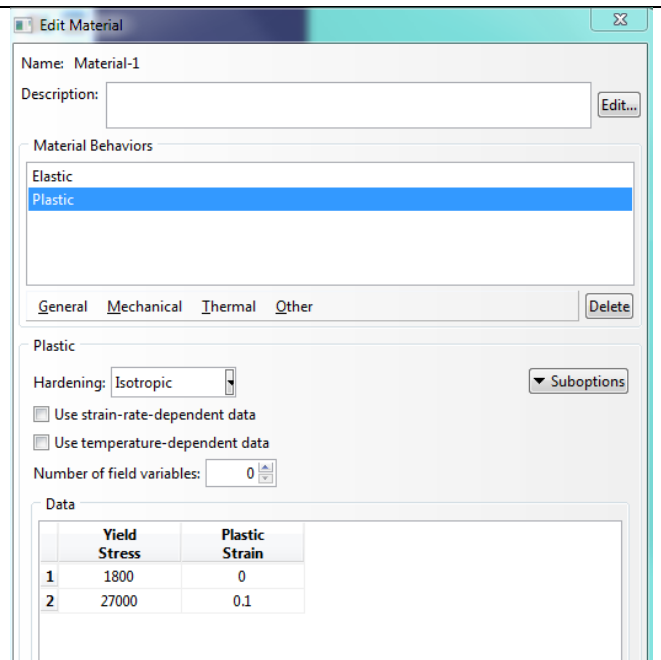
Przyjęte ostatecznie dane materiałowe są podane na następnym rysunku.

DEFINICJA MATERIAŁU – MODYFIKACJA

Rozwijamy *Menu Tree/Materials* klikając w „plus”.

Wskazujemy prawym klawiszem myszy nazwę naszego materiału i po wybraniu *Edit*, w karcie *Mechanical /Plasticity/Plastic* definiujemy granicę plastyczności - *Yield Stress=1800*, *Plastic Strain=0* (miara odkształceń plastycznych) oraz dodajemy dodatkowy wiersz (klawiszem enter) podając wartości 27 000 dla *Yield Stress* i 0.1 dla *Plastic Strain*.

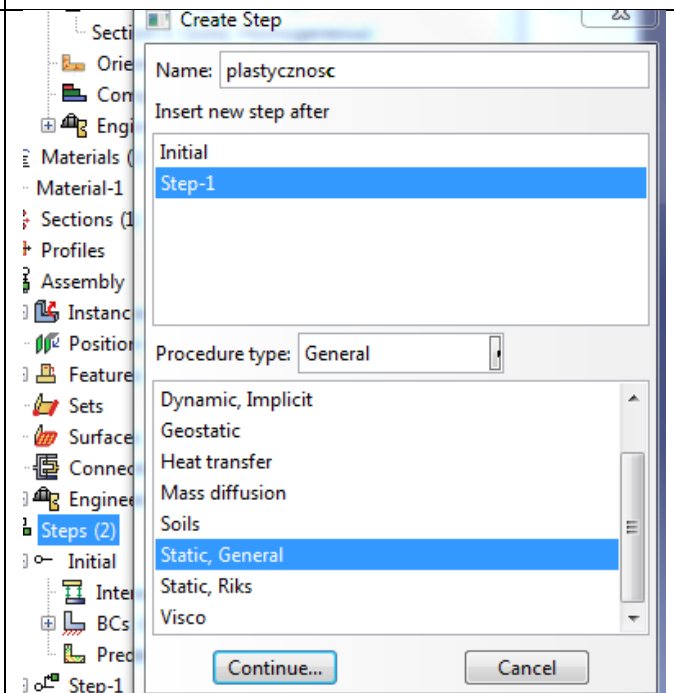

ZDEFINIOWANIE KROKU OBLICZENIOWEGO DLA ZADANIA SPRĘŻYSTO-PLASTYCZNEGO ZE WZMOCNIENIEM

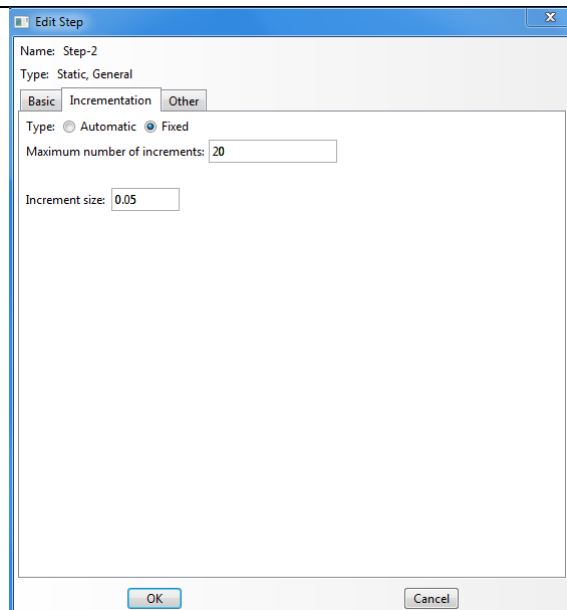
W celu przeprowadzenia analizy nieliniowej, musimy stworzyć kolejny krok obliczeniowy.

Istniejący krok *Linear perturbation/Static*, *Linear perturbation* pozwala wyznaczyć rozwiązanie przy założeniu materiału liniowo-sprężystego, które można wykorzystać do oszacowania poziomu obciążenia, które doprowadzi do uplastycznienia.

Dwukrotnie klikamy w *Step – Create Step*, *Procedure Type: General*, rodzaj analizy: *Static, General*.

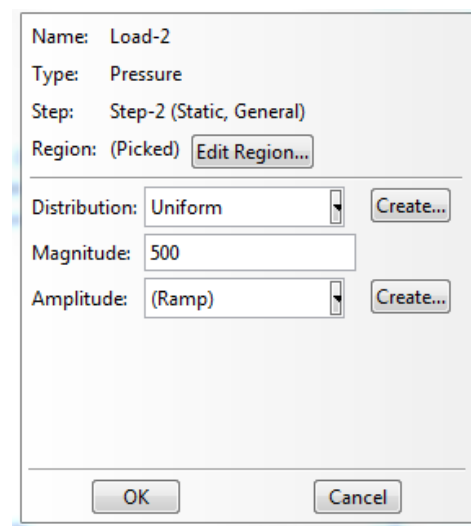
W karcie *Incrementation* możemy określać ręcznie wielkość kroku plastycznego.
W naszym przykładzie obciążenie zostanie przyłożone w 20 krokach po 0.05 s.

ZADANIE OBCIĄŻENIA

Rozwijamy krok *Step-2*, klikamy w *Loads*, po wyświetleniu okienka *Create load* wybieramy krok, w którym ma być przyłożone obciążenie (*Step-2*), kategorię *Mechanical*, typ *Pressure* i *Continue*.

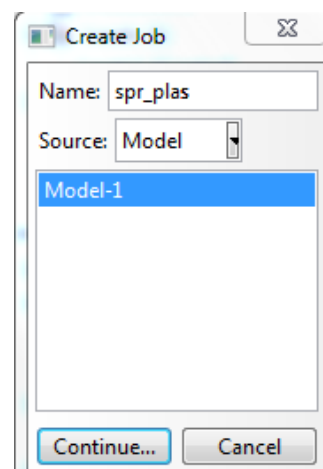
Następnie należy wskazać krawędź, która będzie obciążona, zatwierdzić *Done* oraz podać wartość 500 KN/m

ZDEFINIOWANIE OBLICZEŃ

W dolnej części *model tree* dwukrotnie klikamy w *Jobs*, w okienku możemy nadać nazwę zadaniu i wybrać polecenie *Continue*.

Następnie uruchamiamy obliczenia (polecenie *Submit*).

Uruchamiając opcję *Monitor* w managerze obliczeń, możemy śledzić ilość iteracji w poszczególnych przyrostach w obrębie danego kroku obliczeniowego. Pierwsza kolumna wskazuje na numer kroku – w tym wypadku mamy dwa kroki; druga kolumna podaje numer przyrostu. Kolumna 6 *Total Iter* podaje ilość iteracji potrzebnych do uzyskania równowagi w każdym z przyrostów. Kolumna przedostatnia podaje całkowity czas, natomiast kolumna ostatnia przyrost czasu.

Step	Increment	Att	Severe Discon Iter	Equil Iter	Total Iter	Total Time/freq	Step Time/LPF	Time/LPF Inc
1	1	1	0	1	1	0	2.22e-16	2.22e-16
2	1	1	0	1	1	0.05	0.05	0.05
2	2	1	0	1	1	0.1	0.1	0.05
2	3	1	0	1	1	0.15	0.15	0.05
2	4	1	0	1	1	0.2	0.2	0.05
2	5	1	0	1	1	0.25	0.25	0.05
2	6	1	0	1	1	0.3	0.3	0.05
2	7	1	0	1	1	0.35	0.35	0.05
2	8	1	0	1	1	0.4	0.4	0.05
2	9	1	0	1	1	0.45	0.45	0.05
2	10	1	0	1	1	0.5	0.5	0.05
2	11	1	0	1	1	0.55	0.55	0.05

Kontrola zbieżności iteracji

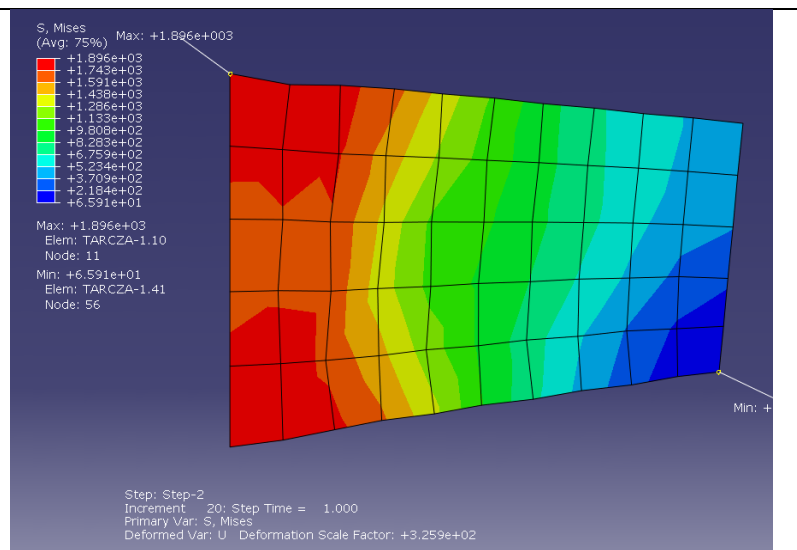
Po zakończeniu obliczeń możemy w module *Visualization* uruchomić opcję *Job Diagnostic* z menu *Tools*. Po wskazaniu na *Attempt*, w karcie *Summary*, otrzymujemy podstawowe informacje o liczbie iteracji. Dalej rozwijając drzewo z lewej strony okna, przechodzimy do iteracji – karta *Summary* służy do sprawdzenia, czy proces iteracji jest zbieżny, a jeśli nie, to w karcie *Residuals* można odczytać, z jakiego powodu iteracja nie jest zbieżna. Są tu podane wartości największej siły rezydualnej, największego przyrostu przemieszczenia oraz największego współczynnika korygującego przemieszczenie. Zaznaczając opcję *Highlight selection in viewport* możemy zobaczyć miejsce w naszym modelu, gdzie te wartości są osiągnięte.

Job History

- Job
  - Step 1
    - Increment 1
      - Attempt 1
        - Iteration 1
  - Step 2
    - Increment 1
      - Attempt 1
        - Iteration 1
    - Increment 2
    - Increment 3
    - Increment 4
    - Increment 5
    - Increment 6
    - Increment 7
    - Increment 8
      - Attempt 1
        - Iteration 1
    - Increment 9
    - Increment 10
    - Increment 11
    - Increment 12
    - Increment 13
    - Increment 14
    - Increment 15
    - Increment 16

Wyniki kontrolne

Jako wyniki kontrolne wyświetlimy mapy konturowe wartości naprężeń zastępczych Misesa, (*Plot/Contours*, wybór zmiennych i kroku obliczeniowego – *Results/Field Output*) i porównamy wykres z kroku sprężystego *Step-1* (zamieszczony wcześniej) oraz wykres otrzymany z uwzględnieniem uplastycznienia (krok *Step-2*).

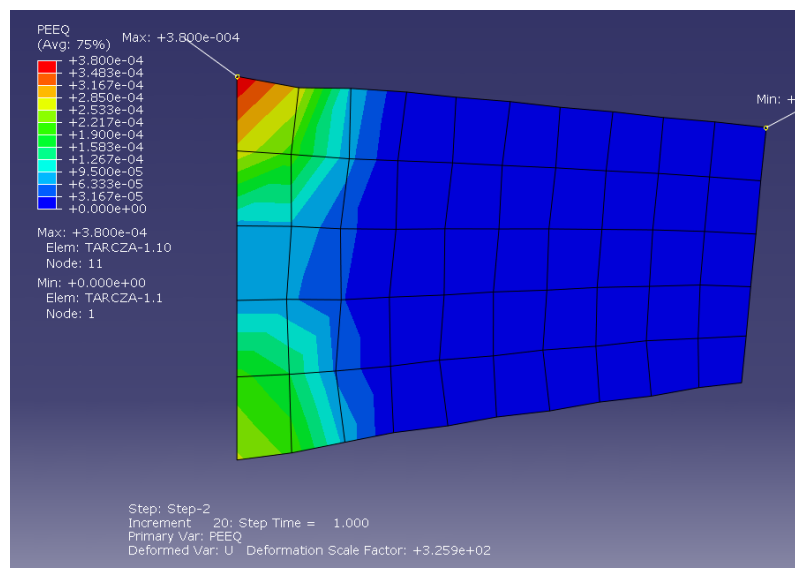
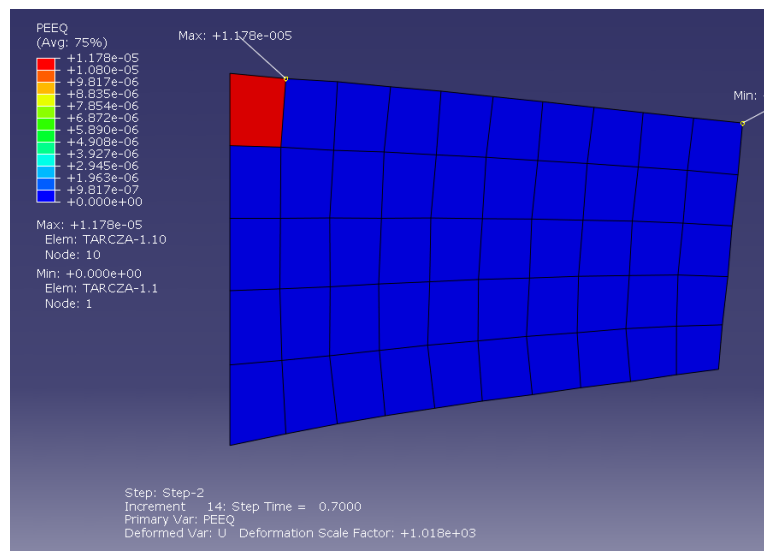
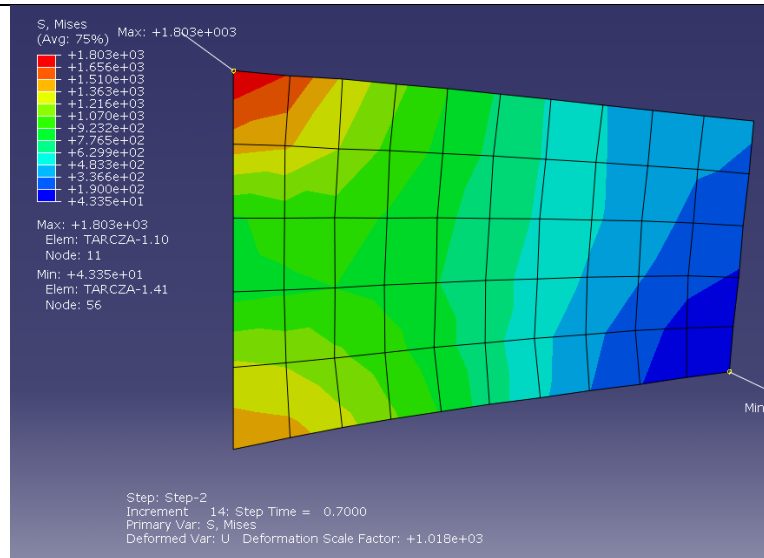
Postępując się ikonami:

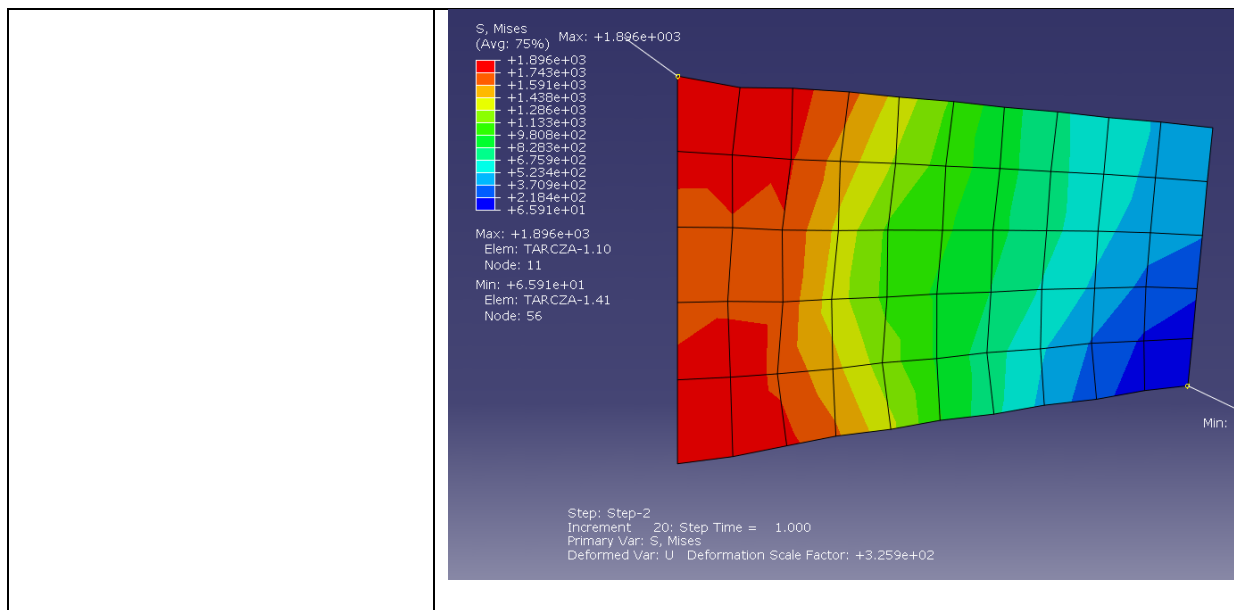

możemy przeglądać wyniki w poszczególnych przyrostach czasowych, np. w przyroście odpowiadającym osiągnięciu granicy plastyczności.

O osiągnięciu granicy plastyczności świadczy niezerowa wartość plastycznego odkształcenia zastępczego, oznaczona w programie ABAQUS symbolem *PEEQ*.

Na sąsiednich rysunkach zilustrowano *PEEQ* osiągnięte w ostatnim przyroście (nr 20 – aktualny numer zamieszczony w opisie pod rysunkiem) i odpowiadające naprężenia Mises'a.

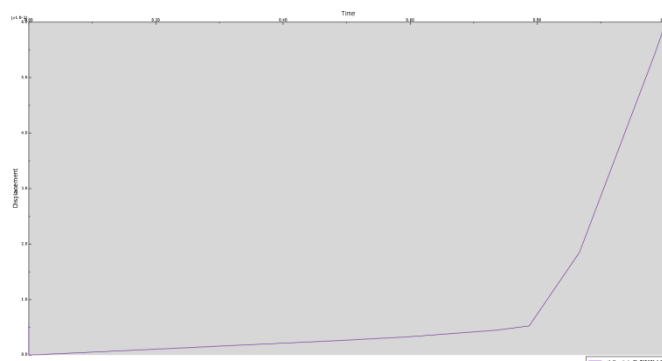

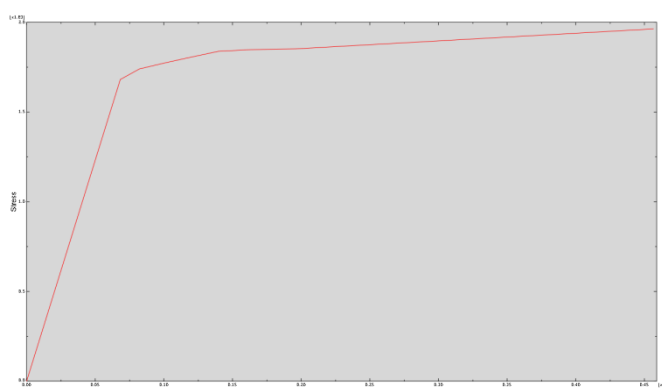
Rysunki dwuwymiarowe

Korzystając z menu *Tools/XY data – create*, można wygenerować rysunki ilustrujące zmianę podczas analizy wybranych wielkości, np. poszczególnych składowych tensora naprężeń. Można tu wskazać jako źródło plik opisany jako *ODB history output*. Trzeba jednak pamiętać, aby w module *Step*, w poleceniu *History Output Request* wybrać odpowiednie wielkości, które mają być zapamiętywane w trakcie procesu w wybranych węzłach lub punktach całkowania. Najwygodniej wcześniej zdefiniować zbiór – *set* – aby nie pamiętać dużej ilości wyników dla całej konstrukcji. Robimy to rozwijając nazwę naszego zadania w oknie z poleceniami i wybierając polecenie *Set*.

Po zapamiętaniu wartości naprężeń i odkształceń w wybranym punkcie konstrukcji, można użyć opcji *Operate on XY data* i operatora *combine(X,X)* w celu uzyskania wzajemnej zależności dwu zmiennych np. ϵ – σ (rysunek obok).

Rysunek 2 Zmiana przemieszczenia w prawym narożu tarczy

Rysunek 3 Zależność ϵ – σ w lewym górnym elemencie tarczy (wyniki dla materiału sprężysto-plastycznego ze wzmocnieniem – krok *Step-2*)